

Asieldebat: Henri Bontenbal buigt naar links en maakt het CDA klaar om te gaan regeren met Frans Timmermans

Posted on 5 juli 2025 by Bart Jan Spruyt

De neiging van protestanten om in de politiek voortdurend afslagen naar links te nemen, kreeg deze week een vervolg in de weigering van CDA-leider Henri Bontenbal om strengere asielwetgeving te steunen. Toch werden die wetten aangenomen, vooral dankzij SGP en NSC. Wilders zit in pole position richting de verkiezingen in oktober.

En zo werd de eer toch nog gered, en zetten we op de laatste dag voor het zomerreces toch nog, tamelijk onverwacht, belangrijke stappen naar het 'strengste asielbeleid ooit'. Alhoewel Geert Wilders het liefst de grenzen wil sluiten, alle nieuwe binnenkomers een anti-sharia-verklaring wil laten ondertekenen en de spreidingswet wil intrekken, en dat zijn allemaal zaken die niet doorgaan, kraaide hij deze week toch victorie.

De Tweede Kamer nam in de nacht van donderdag op vrijdag namelijk de twee wetsvoorstellen van oud-minister Marjolein Faber (PVV) aan, die zelfs nog waren aangescherpt door enkele deze week aangenomen amendementen. Links amateuristisch geklungel met het 'pairen' van Kamerleden die liever naar slavernijherdenking Ketu Koti gingen dan hun werk te doen, maakte deze onverwachte wending mogelijk. Als gevolg daarvan stemde eenzelfde meerderheid (van 72 tegen 69) ook voor een PVV-voorstel om asielzoekers met een verblijfsvergunning geen voorrang meer te geven bij het toewijzen van sociale huurwoningen.

CDA naar links getrokken

Het wordt nu dus in Nederland strafbaar om hier illegaal te verblijven (en daarvan is sprake als asielzoekers geen recht op verblijf krijgen, maar zich niet aan de wettelijke plicht houden om naar hun land van herkomst terug te keren) en deze illegalen te helpen (bijvoorbeeld door ze te laten onderduiken), de asielvergunning voor onbepaalde tijd komt te vervallen en tijdelijke vergunningen worden verkort van vijf naar drie jaar, en de mogelijkheden voor gezinshereniging worden beperkt. En er komt een tweestatusstelsel, waarbij het voor mensen uit oorlogsgebieden moeilijker wordt om hier te verblijven dan voor mensen die om hun geloofsovertuiging of politieke opvattingen zijn gevlucht. Rechterlijke dwangsommen in vreemdelingenzaken, die het Rijk jaarlijks tientallen miljoenen kosten, worden geschrapt.

Toen Wilders op X had gemeld dat zijn fractie voor de Asielnoodmaatregelenwet zou gaan stemmen, moesten CDA en NSC positie kiezen. Henri Bontenbal liet daarbij zijn oren opzichtig hangen naar het linkse deel van zijn achterban. Het CDA heeft altijd gepleit voor het strafbaar stellen van illegaliteit, maar Bontenbal heeft zijn partij deze week naar links getrokken door het aangenomen amendement over het strafbaar helpen van illegalen aan te grijpen om te proberen de strengere asielwetgeving te torpederen. Een trend die de protestantse (gereformeerde) wereld al decennia kenmerkt, het [voortdurend nemen van afslagen naar links](#), werd voortgezet. Het strafbaar stellen van iets dat illegaal is, is voor het CDA onoverkomelijker dan het niet oplossen van de asielcrisis, waarover al decennia zonder enig tastbaar resultaat wordt gedelibereerd. De positie van het CDA is van belang, omdat deze partij waarschijnlijk nodig is voor een meerderheid in de Eerste Kamer.

Aan het begin van deze week schreef de Raad van Kerken een brief aan alle fractievoorzitters in de Tweede Kamer en aan de leden van de Vaste Kamercommissie voor Asiel & Migratie. De Raad sprak zich daarin uit tegen de 'verharding' van het asielbeleid, waarvan de vluchtelingen het eerst slachtoffer zullen worden, want zij dreigen nu de zondebok te worden in de debatten over migratie, woningnood, klimaat, zorg en onderwijs. In het verlengde daarvan luidden vijftien Amsterdamse organisaties, gelieerd aan kerken, donderdagmiddag om 12 uur letterlijk de noodklok. En een consortium aan organisaties plaatste een advertentie in *NRC* en het *Nederlands Dagblad* tegen de voorgenomen plannen.

Kijk, dat zijn sentimenten die Bontenbals CDA van zichzelf niet mag negeren. Bontenbal stelde het zo voor alsof alle vrijwilligers en mensen van het Leger des Heils die illegalen een kop soep geven, nu het gevaar lopen in de gevangenis te belanden. Maar dat bleek niet meer dan een gemakkelijke uitvlucht, door Bontenbal moeizaam zwetend verdedigd in een uitzending van [Nieuwsuur](#), zich beroepend op 'zachte krachten'. In de wet gaat het om derden die zich 'welbewust en opzettelijk inspannen om illegalen te onttrekken aan het gezag en hun terugkeer naar het land van herkomst verhinderen'. De strafbaarstelling ziet dus nadrukkelijk niet op humanitaire hulp of betoning van medemenselijkheid. Dat was ook precies de reden waarom de SGP, anders dan CDA en ChristenUnie, wel voor de strafbaarstelling stemde. Met een verwijzing ook naar artikel 48 van het Wetboek van Strafrecht, dat over medeplichtigheid aan een strafbaar feit handelt.

Paniek bij NSC en SGP

Met het wegvallen van de steun van het CDA dreigde een patstelling van 75 tegen 75 Kamerleden, waarmee de wetten niet zouden zijn aangenomen. De bal lag toen bij NSC. Woordvoerder Diederik Boomsma deed donderdagochtend een ultieme poging zijn fractie ervan te overtuigen dat zij voor de wetsvoorstellen moest stemmen: er moesten nu grenzen worden gesteld aan de uit de hand gelopen instroom van migranten, al was het maar om iets van vertrouwen in de politiek te herstellen. Het migratiesaldo in de eerste vijf maanden van dit jaar bedraagt 43.300; in 2024 was dat saldo 41.500. [Zoals bekend](#) wil 80 procent van de bevolking (en 90 procent van de achterban van het CDA) dat dit probleem nu eens wordt aangepakt.

Toch begonnen ook de SGP en NSC zelf in de loop van donderdag te wiebelen. Het kon toch niet de bedoeling zijn van het aangenomen amendement over de

strafbaarstelling van illegaliteit dat ook mensen die illegalen helpen met 'een kom soep, een stuk brood, een stoel of een bed' het gevaar gaan lopen in de gevangenis te belanden! Diederik Boomsma stelde de vraag via speedvragen aan minister David van Weel (VVD, Justitie en Asiel), en die antwoordde per kerende post dat de vervolging van hulpverleners (vrijwilligers in kerken of van het Leger des Heils) geen prioriteit zou hebben, maar in theorie mogelijk was: de wet is de wet. Paniek bij SGP en NSC, tot Diederik van Dijk (SGP) een list bedacht: via aanvullende vragen aan Van Weel komt er een spoedadvies van de Raad van State over het PVV-amendement en zal het deel van de Asielnoodmaatregelenwet dat over strafbare illegaliteit gaat, inclusief de vraag wat dit voor hulpverleners betekent (artikel 47 van het Wetboek van Strafrecht), pas na een debat tussen Kamer en kabinet worden ingevoerd. Daarmee was de weg voor NSC en SGP vrij om het rechtse blok van PVV, VVD, BBB, FvD en JA21 te steunen en de twee wetten van Faber aangenomen te krijgen.

Kaarten lijken geschud

Het debat en de stemmingen over de twee asielwetten waren natuurlijk onderdeel van de verkiezingscampagne. GroenLinks-PvdA-leider Frans Timmermans vergaloppeerde zich nadrukkelijk door Diederik Boomsma schreeuwend een 'huichelaar' te noemen en de vraag te stellen of hij al bij de PVV had gesolliciteerd. Het is nu zomerreces, begin september keert de Kamer terug, om een paar weken later het verkiezingsreces in te luiden vanwege de verkiezingen op woensdag 29 oktober.

De kaarten lijken wel zo'n beetje geschud. Het CDA distantieert zich nadrukkelijk van het rechtse deel van de Kamer, en weet welke electorale risico's het hiermee neemt, maar kan zo aanschuiven bij een coalitie met partijen als GroenLinks-PvdA, ChristenUnie en D66. Op rechts wordt het ingewikkeld. Het sentiment onder de bevolking en het politieke succes van de afgelopen week maken dat Wilders' PVV vanuit *pole position* aan de race naar de verkiezingen begint. Maar partijen als VVD en CDA hebben hem als coalitiepartner uitgesloten. Daarom kan hij alleen nog aansluiting zoeken bij partijen als BBB, JA21, FvD en de SGP. Vertrekkend vanaf de eerste positie achter de startstreep kan de PVV dus alsnog in de grindbak belanden.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. De groei en bloei van Wynia's Week is te danken aan de donateurs. Doet u al mee? Doneren

kan op verschillende manieren. Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!